

İsa Kimdir?

İsa Mesih'in, "**Tanrısallığı**" O'nu sadece harika şeyler yapmış iyi bir insan ya da bir peygamber olarak gören popüler şüphecilerin hilelerinden kurtarmıştır. O'nu sadece bir peygamber ya da iyi bir ahlak hocası olarak gören bu hileli yaklaşım, sıkça ilim adamları tarafından tek kabul edilebilir ya da tek akılcı sonuç olarak lanse edilir. Mesele şudur ki; çoğu kişi bunu baş sallayarak onaylar, ama bunun ne kadar yanlış bir çıkarım olduğunu fark etmez.

İsa'nın Tanrı olma iddiasının analizi:

Cambridge Üniversitesi'nde profesörlük yapmış ve bir zamanlar agnostik olan C.S. Lewis bu konuyu çok net şekilde anlamış ve ifade etmişti.

Lewis şöyle yazar:

"Burada insanların, O'nun hakkındaki şu saçma iddialarını durdurmaya çalışıyorum: İsa'yı kabul etmeye hazırım, ama O'nun Tanrı olma iddiasını kabul edemem! Bu kesinlikle söylememem gereken bir şeydir. Sadece sıradan bir insan olan biri İsa'nın dediklerini söylerse, o zaman büyük bir ahlak hocası olmaz. Böyle biri ya bir delidir – ben bir haşlanmış yumurtayım diyen biriyle aynı seviyede – ya da cehennem şeytanlarından biridir. Seçiminizi iyi yapmalısınız. Bu kişi ya gerçekten Tanrı Oğlu'ydu ya da bir deli veya daha kötüsü."

Lewis şöyle devam eder:

"O'na deli deyip durdurabilir, suratına tükürebilir ve şeytan, diye öldürebilirsiniz veya dizlerinin dibine çöküp O'na, Rab ve Tanrım, diyebilirsiniz. Ama hiçbir şekilde, O sadece çok ahlaklı bir öğretmendi, diyerek bilgiçlik taslamayalım. O bize böyle bir seçenek bırakmadı. Böyle bir amacı olmadı."

Yale Üniversitesi'nde Hristiyanlık Tarihi Profesörü Kenneth Scott Latourette'in şu sözleri kulak verelim:

"İsa'yı kayda değer yapan O'nun öğretileri değildir, bunlar ancak O'nun farklı olduğunu göstermeye yeterlidir. Asıl olan öğretilerin kişinin kendisi ile karışımıdır. Bu ikisini ayıramazsınız."

İsa, Tanrı olduğunu iddia etti. Başka hiçbir seçenek sunmadı. İddiası ya doğrudur ya da yalan, bu yüzden bu konuya ciddiyetle eğilmemiz gerekir.

İsa'nın havarilerine sorduğu, "**sizce Ben kimim?**" (Matta 16:15) sorusunun birkaç alternatif cevabı vardır.

İlk olarak, farz edelim ki, Tanrılık iddiası yanlıştı. Eğer yanlışa, o zaman bu bize iki alternatifimiz bırakıyor: Ya kendisi de bunun yanlış/yalan olduğunu biliyordu ya da bilmiyordu. Her iki seçeneği de ayrı ayrı göz önüne alacağız ve delillerle inceleyeceğiz.

O bir yalancı mıydı?

Eğer İsa iddiasını yaptığında, Tanrı olmadığını biliyorduyorsa, o zaman yalan söylüyordu ve takipçilerini kandırıyordu. Eğer yalancıydıysa, aynı zamanda ikiyüzlüydü de çünkü diğerlerine ne pahasına olursa olsun dürüst olmalarını buyuruyordu. Bu O'nu aynı zaman da bir şeytan yapar, çünkü onlara sonsuz kaderleri için kendisine güvenmelerini söylemişti. Eğer iddialarını yerine getiremeyeceğini biliyorduyorsa, o zaman o gerçekten çok kötü bir varlıktır.

Son olarak, gerçekten bir ahmaktır çünkü bu tanrılık iddiası kendisinin çarmıhta ölümüne sebep olmuştur.

Birçokları, İsa iyi bir ahlak hocasıydı, diyecektir. Ama gerçekçi olalım. Nasıl hem iyi bir ahlak öğretmeni olup hem de aynı zaman da insanları öğretilerinin en önemli konusu olan kendi kimliği hakkında bilerek yanlış yönlendirmiş olabilir? Eğer öyleyse O'nun yalancı bir sahtekar olduğu sonucuna varırsınız. İsa hakkındaki bu görüş, ne O'nunla ne de O'nun hayatı ve öğretilerinin sonuçlarıyla uyuşmaz.

Her nerede İsa duyurulduysa, hayatlar iyi yönde değişmiştir, halklar iyi yönde değişmiştir, hırsızlar dürüst olmuşlardır, alkolikler iyileşmişlerdir, nefret dolu kişiler sevecen kişiler olmuşlardır, adaletsiz kişiler adaletli olmuşlardır.

William Lecky, Birleşik Krallığın önemli tarihçilerinden ve kurumsal Hristiyanlığa karşı olan biri olarak şöyle yazmıştır, "*Hristiyanlığa mahsus bir şeydir ki, dünyaya ideal karakteri sunmuştur. Bu karakter ile 18. yüzyıl boyunca olan değişimlerde insanların kalplerini tutkulu bir sevgi ile esinlemiştir. Kendisinin her yaş ve millet üzerinde, her mizaç ve şartta etkili olduğunu göstermiş; sadece en yüksek erdemlerin kılavuzu olmayıp aynı zamanda bunları uygulamanın en güçlü güdüsü olmuştur. İsa'nın aktif hayatının üç kısa yılının bu sade kayıtları insanların kalplerini yenileme de ve yumuşatmada tüm zamanların filozoflarının tetkiklerinden ve moral hocalarının öğütlerinden daha fazlasını gerçekleştirmiştir.*"

Tarihçi Philip Schaff şöyle der:

"*Mantık, sağduyu ve deneyim adına soruyorum, nasıl olurda bir sahtekâr -düzenbaz, bencil, ahlaksız biri- başından sonuna kadar tarihin en erdemli, temiz ve saf karakterini icat edip sonuna kadar da bu karakteri muhafaza edebilmiştir? Nasıl olurda, böyle biri bu kadar eşsiz bir yardım, yüksek ahlak ve yücelik planı yapıp ve bunu çağının ve halkının çok kuvvetli önyargılarına rağmen taşır ve bu plan için hayatını dahi verir?*

Eğer İsa insanların kendisini takip etmesini ve Tanrı olarak inanmalarını istiyorduyorsa, neden Yahudilere gitsin? Neden Nasıralı bir marangoz olarak, küçük ve nüfusu az bir kasabaya ve Tanrı'nın bölünmez birliğine tamamen topyekûn inanan bir halka gitsin? Neden birçok Tanrı'ya ve onların değişik tezahürlerine inanan Mısır'a ya da Yunanistan'a gitmedi?

İsa'nın yaşadığı gibi yaşayan, öğrettiği gibi öğreten ve İsa'nın öldüğü gibi ölen biri, bir yalancı olamaz!

O bir deli miydi?

Eğer İsa'nın bir yalancı olamayacağı kesinse, o zaman yanlışlıkla kendini Tanrı olarak düşünüyor olamaz mı? Ne de olsa, hem samimi hem de aynı zamanda hatalı olmak mümkündür.

Ancak şunu iyi hatırlamamız gerekir ki, birinin bu kadar koyu tektanrıci bir kültürde, kendini Tanrı sanması ve onlara sonsuz hayatlarının kendine inanmalarına bağlı olduğunu söylemesi, çok hafife alınacak bir fantezi değildir. Aksine en yüksek manada bir çılgınlıktır.

Mesih böyle biri miydi?

Birinin kendini Tanrı sanması, günümüzde kendini Napolyon sanması gibidir. Böyle biri zihinsel problemleri olan, kendini kandıran ve büyük olasılıkla kendisine ya da başkasına zarar vermemesi için kilit altında tutulacak biridir.

İsa Mesih'te, böyle bir akıl hastası kişide görülecek olan anormallik ve dengesizlik gibi semptomları görmüyoruz. O'nun dengesi, soğukkanlılığı ve sakinliği hasta birine göre gerçekten mükemmeldir.

Noyes ve Kolb, tıbbi yazılarında, şizofrenik birinin realistikten daha çok otistik (içe kapalı) olacağını belirtmişlerdir. Şizofrenik kişi dünyanın gerçeklerinden kaçmayı arzular.

Diğer olayların ışığında açıkça görüyoruz ve biliyoruz ki, İsa'yı zihinsel olarak bozuk hayal etmek çok zordur. Burada da tarihte kaydedilmiş en olağanüstü sözleri söylemiş biri söz konusudur. Onun öğretileri birçoklarını zihinsel tutsaklıklardan kurtarmıştır.

Clark H. Pinnock şöyle sorar:

“O kendi büyüklüğü karşısında aldanyor muydu, bir paranoyak, yanlışlıkla insanları aldatan biri, bir şizofren miydi? Aksine, öğretilerinin kalite ve derinliği, O'nun zihinsel olarak sağlamlığını ve mükemmelliğini desteklemektedir. Keşke biz de O'nun kadar akli başında olabilsek!”

Kaliforniya Üniversitesi'nden bir genç bana, psikoloji profesörünün kendisine, hastalarına tek yapması gerekenin Kutsal Kitap'ı açıp İsa Mesih'in öğretilerinden bir kısım okumak olduğunu; ihtiyaçları olan danışmanlığın bu olduğunu, söylediğini ilettili.

Psikiyatrist J.T. Fisher şöyle bir ifadede bulunur, *“Eğer bütün yetkili psikolog ve psikiyatristlerin akıl sağlığı hakkındaki tüm otoritesi olan makalelerini bir araya toplasanız – eğer bunları birleştiren ve arıtıp, tüm fazla kelimeleri çıkarıp eleseniz – ve eğer eti alıp maydanozu bıraksanız ve eğer bu saf, öz ilimsel bilgiyi alıp yaşayan en büyük bir şair, en güzel şekilde ifade etse; ancak dağdaki vaazın (Matta 5-6-7) tuhaf ve eksik bir özeti gibi olacaktır ve bu karşılaştırmadan çok ağır yaralı çıkacaktır. Yaklaşık 2000 senedir Hristiyan dünyası, meyvesiz ve usanmak bilmeyen arzularının cevabını ellerinde tutmaktadırlar. Burada iyimser, sağlıklı bir aklıbaşındalık ve memnuniyetle dolu başarılı bir insan hayatı için kılavuz vardır.”*

C. S. Lewis şöyle yazar:

“ İsa Mesih'in hayatı, öğretileri ve sözlerine tarihsel olarak bir izah vermenin zorluğu, Hristiyanların izahından daha zor olmaması manidardır. Muhakeme ve derinlik arasındaki farklılık... Eğer gerçekten Tanrı değilse, öğretilerindeki şahlanmış megalomanyaklığı izah etmek mümkün değildir. Bu yüzden Hristiyan olmayan hipotezler durmaksızın hayranlık uyandırmada birbirleriyle yarışır.”

Philip Schaff şöyle mantık yürütür:

“Böyle bir bilgelik – gök kadar berrak, dağ havası kadar tazeleyici, kılıç kadar keskin ve derine işleyen, her zaman hazır ve her zaman kendine hakim – kendi karakter ve misyonuna dair sonuna kadar güvenilir mi? Akıl almaz bir hayal gücü!”

İsa Rab miydi?

Ben şahsen İsa'nın deli ya da yalancı olduğu sonucuna varamıyorum. Geriye kalan tek alternatif sonuç, O'nun dediği gibi Tanrı Oğlu Mesih olduğudur.

Yahudilerle tartıştımda verdikleri cevap çok enteresandır. Genellikle İsa için ahlaklı, dik duran, dini bir lider, iyi bir adam ya da bir nevi peygamber olduğunu söylerler. Ben de onlara İsa'nın kendi için söylediklerini ve üçlü dilemmayı (yalancı, deli veya Rab) paylaşırım.

O zaman İsa yalancı mıydı, diye sorduğumda, keskin bir, “hayır!” gelir. Sonra, “deli olduğuna mı inanıyorsunuz?” diye sorarım. Cevap, “elbette hayır” olur. Peki, “Tanrı olduğuna inanıyor musunuz?” dediğim de, derin bir nefes almadan, tekrar, “kesinlikle hayır” cevabını alırım. Ancak maalesef, başka bir seçenek yok.

Bu üç alternatif hakkındaki mesele hangisinin mümkün olduğu değil. Üçünün de mümkün olduğu gayet açık, asıl soru, “İsa Mesih bunlardan hangisidir?”

O'nun hakkında yapacağınız seçim boşuna alınmış bir karar olmamalı. O'nu büyük bir ahlak hocasıydı, diyerek rafa kaldıramazsınız. Böyle bir seçeneğiniz yok. O ya bir yalancı ya bir deli ya da Rab ve Tanrı'dır. Bir seçim yapmalısınız.

Ancak havari Yuhanna'nın yazdığı gibi, *"bunların yazılmasının sebebi siz de İsa'nın Tanrı Oğlu Mesih olduğuna inanasınız..."* – daha önemlisi *"–inanarak O'nda sonsuz hayatınız olsun."* (Yuhanna 20:31)

Deliller açık şekilde İsa'nın Rab olduğundan yanadır. Bazı insanlar, maalesef, bu açık delilleri reddederler, çünkü bunlar ahlaksal yaptırımlar içerir. O'nu Rab diye çağırmanın gerektirdiği uygulamalarla yüzleşmek istemezler.

Kaynak: "A Ready Defense" (Hazır Müdafa) by Josh McDowell
Çeviri: Bayram Erdem